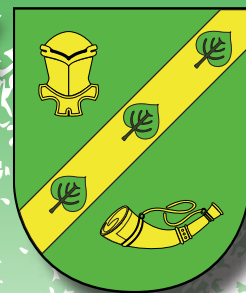

OBECNÍ ČTVRTLETNÍK

RITIKA

ZIMA
2020

ECLISSE ACOUSTIC

KLID V PROSTORU

Systém pro posuvné dveře se zvýšenou akustickou izolací snižuje hluk mezi místnostmi díky použití speciální těsnicí sady, která utěsňuje dveře po celém obvodu průchodu.

nenechte se rušit...

www.dveredozdi.cz • www.eclisse.cz

MILÍ ČTENÁŘI

Nikdo – jen sami sobě – nám nedokáže naordinovat optimismus, brouzdáme-li se namísto sněhem fantasmagorickými daty a znepokojujícími ciframi, abychom uvěřili, že brzy bude jinak, zkrátka líp!

Určitě nám to přeje i Ježíšek – buďž to od něho ten nejsenzačnější, nejmoudřejší

a nejočekávanější dárek k Vánocům i do Nového roku 2021.

VAŠE REDAKCE

AŽ USLYŠÍŠ ZVONY

Přiměly žence v poledne odložit kosu. Svolávaly ke mši. K tancovačkám i ke šturmu. Oznamovaly narození i smrt. Zvony! Samozvučné bicí nástroje zavěšené vysoko ve věžích neměly v krajině sobě rovna. Jejich břeskňý tón se k nám nese odpradáva a zvonařina je opředena tajemstvími i báchorkami.

Nejstarší zvony z tepaných plátů vyráběli ve 3. tisíciletí př. n. l. v Mezopotámii. Pak se přidali naši oblíbení staří Řekové a Egypťané, aby zvonili při obřadech. Zvony se našly i v hrobech starověkých Římanů, těm sloužily k buzení a zahánění zlých duchů.

První skutečné zvony v Evropě od 5. století odlévali křesťanští mniši, ostatně všechny zvonařské práce probíhaly v kláštrech. Do kostelů a měst se začaly rozšiřovat od 10. století a dvě stě let nato dostaly svůj charakteristický tvar. To už je odlévali i potulní mniši...

Nejstarší zvony na českém území jsou doloženy v 9. století. Třicetiletá válka jim nepřála, stejně jako obě světové, když byly zrekvírovány až dvě třetiny českých zvonů pro vojenské účely.

Dnes slýcháme zvuk zvonů jen málokdy, ale dříve se zvonilo pravidelně, a to pomalu v každé obci. V místech, kde nebyl kostel, stály alespoň kapličky nebo jednoduché zvoničky. Lidé věřili tomu, že zvony dovedou zahnat neštěstí a měnit hlas stejně jako člověk. Rozoznaly se při slavnostech, vítaly vzácné návštěvy, byly na poplach, když oheň zachvátil stavení nebo když se blížil nepřítel. Víme z vyprávění či knížek, že se zvonilo, aby se rozehnaly bouřkové mraky. Což ale zakazovala církev, protože takovou moc má podle ní toliko „Nejvyšší tam v nebesích“. To si ale prostý lid nenechal líbit a vesele zvonil dál!

V dobrých časech prý býval hlahol zvonů plný radosti, v dobách zlých naopak nařikal a plakal, o svátcích pak zněl slavnostně a majestátně.

Největší úcty hlas zvonu, zvonku i zvonečku požíval právě o Vánocích.

Když jsem před lety v adventním čase rozmlouval s paní Marií Tomáškovou-Dytrychovou ve věhlasné zvonařské

dílně v Brodku u Přerova, v duchu jsem se klaněl vznešenému monologu zanícené pokračovatelky ve zvonařském díle.

„Víte, tajemství zvonu je ukryté v umění a zkušenostech,“ přiznala zvonařka a připojila, že za pomoci fyziky, matematiky a hudební teorie se empirickým vzorcem vypočítá řada bodů pro vlastní výrobu. Jenže v onom vzorci existuje nemalý prostor pro zkušenosti zvonaře tak, aby vznikl plnohodnotný tón. Čtyři alikvotní tóny – základní, spodní, oktáva a vrchní se od zvonu očekávají. Další, které zkušený zvonař umí vypočítat – představují ono tajemství...

„Ano, každý vám řekne, že zvonovina je směsí 78 dílů mědi a 22 dílů cínu, která se v peci roztaví a lije do jam v zemi, ve kterých jsou předem připraveny formy z cihel, hlíny a písku. A taky vám poví, že snad všechny zvony světa znějí v měkké mollové tónině. Ale nejdřív do sebe musíme vstřebat historii tohoto nástroje, práci našich předchůdců a předků, nad jejichž kumštem dodnes žasneme. A protože nikde nikdy nic nezaznamenávali, skromně je můžeme jen napodobit. Proto je lití zvonů tajemstvím z nejtajemstvatějších a zvony samotné posvátnými artefakty.“

Mějme to na paměti, až za pár dní uslyšíme vánoční zvony tak, jak je slýchával básník Jaroslav Vrchlický!

ZDENĚK LEBL

VÁNOCE

Hlas zvonů táhne nad závějí,
kdes v dálce tiše zaniká.
Dnes všechny struny v srdci znějí,
neb mladost se jich dotýká...

...Můj duch zas tone v blaha moři,
vzdech srdcem táhne hluboce,
a zvony znějí, světla hoří –
Ó, Vánoce! Ó, Vánoce!

Vážení spoluobčané

Letos už počtvrté se prostřednictvím obecního čtvrtletníku setkáváme, abychom bilancovali zamýšlené plány co a jak ve vsi zlepšit, i naplňování těchto předsevzetí. Všichni víme, čemu jsme byli a stále ještě jsme vystaveni. Věci se mění takřka den ode dne, a co nás případně čeká, při nejlepší vůli neví nikdo z nás. Tak tedy: Jak si stojíme?

Mgr. Kamil Abbid, starosta

Foto: Zdeněk Lebl

PŘEHODNOCENÍ NĚKTERÝCH PŘIPRAVOVANÝCH AKCÍ v důsledku změn financování obcí

V návaznosti na opatření v souvislosti s nemocí COVID 19, týkajících se financování obcí z RUD*, byl predikován pokles příjmu obcí o 20-30% pro letošní rok. Nejpesimističtější varianta tohoto předpokladu se naštěstí v tomto roce nevyplnila, nicméně i tak byl pokles příjmů obce citelný, a to ještě nikdo nepředpokládal rozměr 2. podzimní vlny epidemie. Finanční dopady druhé vlny se samozřejmě na zdrojích příjmů obce projeví až v roce 2021. Toto vše nás vedlo k přehodnocení některých akcí a redislokaci prostředků na akce, které byly neodkladné, či kde byla poskytnuta finanční spoluúčast z jiných zdrojů, nebo případy, kde by nečinností obce došlo k dalším či větším škodám.

*RUD - rozpočtové určení daní

– mix daní, které stát dle rozpočtového určení poskytuje obcím – což je pro většinu z nich, Řitku nevyjímaje, hlavní zdroj příjmu. Váže se však jen na občany přihlášené k pobytu v obci, avšak pokud zde jen žijí, částka putuje do místa, kde jsou přihlášení.

KOMUNIKACE jsou páteří obce

Za letošní rok si tedy můžeme tzv. „odškrtnout“ opravu komunikace Višňovka I. a Višňovka, kdy i přes peripetie s vysoutěženým zhotovitelem, který mohl a měl celou akci realizovat koncem léta, ji ukončil až koncem listopadu. Využívám této příležitosti poděkovat všem občanům žijícím v oblasti Višňovka za trpělivost. Dalšími komunikacemi či jejich částmi jsme se zabírali ve starší části obce, konkrétně se jednalo o ulice

Vánoční strom na návsi, koncem listopadu vystaven ryze dušičkovému počasí

K Bytovkám, Slepá a Nad Rybníkem. K opravě jsme přistoupili z několika důvodů. Jednak je od místních rezidentů oprava uvedených požadována dlouhodobě, a rovněž je záměrem obce řešit lokality postupně jako celek (viz např. v minulosti ulici Lišnickou, Pražskou a Na návsi, nebo další lokalitu ulic Sportovní, Zahradní, K Ladům a K Vodojemu). Následně jsme zahájili opravu ulice K Bytovkám, a to zejména z důvodu finanční spoluúčasti manželů Mikuškových, což jsme časově spojili s opravou ulice Slepá, která na ni navazuje. Rovněž byla

Silnička v ulici Višňovka už dostává nový kabát

Zválcovaný povrch očekává postřik metodou penetrace podkladu bitumenovou emulzí, která zajistí spojení pokládané živice se spodní podkladovou vrstvou

opravena část ulice Nad Rybníkem, v úseku nájezdu na komunikaci Všenorská, kde bylo nutno vyřešit odtok dešťové vody, která v jednom místě vytvářela obří kaluž a celé místo již mělo vymleté a zvodnělé podloží. V příštím roce v této lokalitě uvažujeme o opravě celého povrchu ulice Nad Rybníkem, a to za využití dotačního titulu z výzvy Ministerstva pro místní rozvoj ČR. V případě úspěchu žádosti o dotaci a realizaci celé akce, by opět byla vyřešena celá obytná lokalita.

Jak jste byli informováni, obec se ucházela o dotaci státního fondu životního prostředí (SFŽP ČR) na kompostéry pro řítecké obyvatele. Proběhla anketní akce, v níž byl zjištěn počet zájemců o kompostér, a žádost o dotaci byla obcí podána. K našemu velkému překvapení několik dnů před vydáním tohoto čísla jsme byli předběžně informováni, že jsme dotaci získali, tudíž můžeme vypsat výběrové řízení na dodavatele kompostérů (samozřejmě až poté, co obdržíme oficiální sdělení ze SFŽP, spolu s dalšími parametry)

A ještě posypat drobným šterkem

Horký postřik pořádně čoudí...

ÚZEMNÍ PLÁN OBCE

Po několika letech práce se nový územní plán (ÚP) naší obce blíží k svému schválení. Podmínkou, kterou je nutno splnit, je takzvané veřejné projednání ÚP, kdy je veřejnost seznámena s výsledky projednávání ÚP se zpracovanými podněty a námítkami občanů z úvodní fáze, po projednání a zpracování závazných stanovisek dotčených orgánů. Toto projednání ÚP proběhlo již za zpřísněných karanténních opatření. Z tohoto důvodu byla možnost konání konzultována a odsouhlasena jak s ministerstvem vnitra, ministerstvem zdravotnictví, krajskou hygienickou stanicí i krajským úřadem.

Veřejné projednání se konalo v sále informačního turistického střediska v prostorách restaurace Panský dvůr. Vzhledem k omezené kapacitě sálu v důsledku karanténních opatření byl zajištěn i video přenos, bohužel v důsledku poruch na internetu došlo k několika výpadkům přenosu.

Uplatněné připomínky a podněty jsou nyní vyhodnocovány a zpracovávány. Děkuji touto cestou všem, kteří se na organizaci i přípravě této akce podíleli, včetně účastníků samotných. V zásadě jsme vděční i za obligatorní denunciaci některých jedinců uplatňovaných na „kraj“ „hygieně“, a podobně, neboť nám to pomohlo akci připravit se splněním všech náležitostí, tj. zákonných, hygienických i karanténních.

Veřejné projednání územního plánu obce se konalo za zpřísněných karanténních opatření

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKY

Zde se zatím nic zásadního od posledního čísla zpravodaje nezměnilo.

Současné stadium přípravy výstavby okružních křižovatek (kruhových objezdů) je, že stavby mají platné územní rozhodnutí a nyní probíhá stavební řízení, na jehož základě bude vydáno stavební povolení, takže realizace výstavby se pomalu, ale jistě blíží. Možná jste v této souvislosti mohli zaznamenat činnost geodetů

společnosti GRID, kteří vytyčují hranice pozemků, jichž se bude stavba dotýkat.

Předpokládáme, že akce proběhne v létě 2021, ovšem je třeba vzít v potaz, že kraj má nové vedení a chystané personální změny, zejména ve vedení Krajské správy a údržby silnic a odboru dopravy středočeského krajského úřadu, mohou poněkud „zamíchat kartami“ dosavadních stavebních a investičních záměrů...

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Poslední vítání občánků, které se uskutečnilo v Usedlosti Veselka (byť s rouškami), našťastí ještě před zpřísnujícími opatřeními druhé vlny COVIDU 19, lze považovat za velmi úspěšné, alespoň co se ohlasu rodičů, jejich přátel či známých týká. Mělo totiž trochu jiný rámec i kulisy, než dříve konaná „vítání“ v naší mateřské škole. I když v podzimním čtvrtletníku byly publikovány snímky nových občánků s rodiči, na základě řady žádostí se v tomto čísle k této akci vracíme formou foto-reportáže (viz str. 10–11).

SAMOBSLUHA JEDE DÁL!

V souvislosti s ukončením činnosti dosavadní nájemkyně paní Svobodové v místní potravinové samoobsluze v prosinci 2020 rádi oznamujeme dobrou zprávu: obchod s potravinami bude i nadále pokračovat, pouze se změní nájemce. Jak nám bylo oficiálně sděleno majitelem nemovitosti, budou v nejbližších dnech a týdnech prostory předávány novým nájemcům, kteří provedou drobné vnitřní úpravy a hodlají urychleně obchod otevřít.

OPRAVA KAPLIČKY SV. JANA NEPOMUCKÉHO

Na letošní rok byla plánována oprava řítecké kapličky. Původní záměr, že půjde pouze o sanaci zdiva a nové omítky, se ukázal jako příliš optimistický, neboť i věžička se zvonící je ve velmi špatném stavu a po úderu blesku cca před 7 lety, kdy byly poničeny dveře (a následně opraveny), i ty nyní volají po pořádné opravě. Protože se jedná o sakrální stavbu, byť ne historicky cennou, je to v zásadě jediný církevní objekt ve vsi (navíc ještě v jejím vlastnictví), a protože chceme opravě věnovat řádnou péči, obrátili jsme se na několik firem, které se v Praze věnují rekonstrukcím památek. Sice se všechny oslovené firmy prostřednictvím svých zástupců dostavily, nicméně objem prací jim připadal příliš malý, takže o tuto zakázku nestojí... Z tohoto důvodu práce odložíme na jaro, předpokládáme zahájení oprav v měsíci březnu.

TRADIČNÍ VÁNOČNÍ ZPÍVÁNÍ

Bohužel na závěr taky něco neveselého: po mnoha letech nepřetržitého setkávání se u vánočního stromu se letošní zpívání konat nebude.

Důvodem je skutečnost, že i přes rozvolňování karanténních a hygienických opatření, s pravděpodobností hraničící s jistotou je zřejmé, že shromažďování tak velké skupiny lidí ani do Vánoc nebude možné.

Jako malou kompenzaci pro naše nejmenší a pro ty, co mají vánoční symboly rádi, jsme obecní vánoční strom, který nám poněkud povyroستl, vybavili dalšími ozdobami a novým světelným řetězem.

Aby kaplička v majetku obce zase zazářila jako na historickém fotu!

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

navzdory úskalím, jaká nám uchystal právě se loučící rok – je přáním zastupitelů obce i mým přáním popřát vám spokojené Vánoce prožité v kruhu svých rodin, a to v plném zdraví!

PLATÍ TO I V NADCHÁZEJÍCÍM ROCE 2021.

Na počátku tohoto školního roku jsme spolu s našimi dětmi a rodiči zahájili už krásný třetí rok společného setkávání. Tvoříme přátelskou skupinu, ve které jsou báječné děti, a my za to moc děkujeme, je nám s nimi tak moc hezky. Společně tvoříme, učíme se a povídáme si. Všechny jsou skvělé, každé z nich je jedinečné a úžasné.

Často diskutovanou otázkou je, jestli se děti-domškoláci zvládnou naučit vše, co děti ve škole. My (co je máme doma) víme, že ještě mnohem víc.)

Také někteří řeší, jak je to po základní škole. Domškolák je většinou zvyklý, že si svůj čas organizuje sám, mnohdy tedy studují tyto děti dálkově i dvě střední školy najednou. Tím, že mají prostor na své koníčky a mohou se věnovat předmětům, které jsou jim blízké, v deváté třídě většinou už přesně vědí, co chtějí studovat. Tímto blahopřejeme dětem, které se v minulém školním roce hlásily na střední školy, všechny se dostaly.)

I v této době se s našimi dětmi setkáváme alespoň online a opět se moc těšíme, až se uvidíme naživo.

Děkujeme za pozdrav z domova.)

Podbrdský klub je klidným místem plným dětského smíchu. Rády opět přivítáme (doufáme, že už po vánočních svátcích) naše i nové děti.

Krásné Vánoce všem přeji

**Vladka Pirichová
a Pěta Bartůňková**

VÁNOČNÍ

*Vánoce jsou za dveřmi,
Ježíšek už lítá,
dárky nese na zádech,
Podbrďák ho vítá.*

Domácí škola očima dítěte

Narodila jsem se v Praze před dvaceti osmi lety. Studovala jsem kulturologii na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy, mediální studia také na UK a dějiny umění na VŠ UMPRUM. Jsem nejstarší z pěti sourozenců, kterým je 26, 24, 21 a 18 let. Také mám dva rodiče, tatínka akademického malíře a maminku vystudovanou inženýrku v oblasti cestovního ruchu, kteří se v roce 1998 rozhodli, že vyzkouší nově povolený způsob vzdělávání ve formě domácí školy. A maminka se tím rázem stala učitelkou na plný úvazek, obrněná neuvěřitelnou ochotou a trpělivostí. Chcete vědět, jak u nás taková domácí škola probíhala?

Anna Pogradová

Kresba: Elinka Severinová

Slunce nás donutí vyskočit z postele. Za okny u snídaně pozorujeme ptáky a rozeznáváme jednotlivé druhy. Pak začíná škola. Někdy si hrajeme na tu opravdickou a zvoníme na zvoneček, jindy ze spontánního povídání přejdeme rovnou k tomu, kolik těch malých opeřenců za okny vidíme, a pak už je jen krůček k matematice. Učíme se číst, psát, počítat a je to zábava.

Na zvědavé otázky dostáváme odpověď ihned. Často se ptáme při procházce v lese nebo ve městě: „Mami, z čeho se vyrábí zmrzlina? Tati, a proč se musí platit daně? “Poznáváme tak svět nejen prostřednictvím učebnic, ale i naživo, na vlastní kůži.

Povídáme si v prvouce o hornících a dolech. Není teda nic lepšího, než se vypravit do hornického muzea, povozit se v důlním vláčku, prohlédnout si obrovské stroje. „Jak funguje tento přístroj? A k čemu slouží to veliké kolo?“ Průvodce se dívá tolika otázkám mého mladšího brášky. Prý tady ještě neměli děti, které by to tolik zajímalo a byly schopné se ptát a pak pozorně naslouchat odpovědím.

Často navštěvujeme i divadla a koncerty

Kresba: Tadeáš Neuman

Kresba: Barča Bartůňková

Kresba: Jitka Řehořová

Kresba: Bára Bartůňková

vážné hudby, chodíme také do galerií. Nabízejí v nich totiž tvořivá dopoledne, kde si můžeme vyrobit vlastní papír, zamyslet se nad jednotlivými obrazy a namalovat je podle svého dětského vidění. (Jednou, až vyrostu, se mi tyto zkušenosti budou moc hodit při studiu na vysoké škole.) V zoo poznáváme zvířata, při procházkách lesem nebo výletech do hor zase

rostliny a stromy. **Domácí škola je zároveň velkou školou života i pro mé rodiče.** Musí se toho hodně naučit sami, aby byli schopni zprostředkovat nám informace z různých oblastí učiva. Myslím, že maminka po tolika letech učení musí mít už opravdu široký rozhled.

Po obědě máme tělocvik. Vyběhneme do zahrady a ta se v tu ránu stane tělocvičnou, ale i královstvím nebo tajnou zemí. Lezeme po stromech, houpeme se na houpačce, stavíme z písku. Z prašáku na koberce máme pirátskou loď. Je třeba vylézt na stěžeň, jestli se z dálky neblíží nepřítel. Je tam! Musíme tedy bojovat. Po náročném bitvě si na sluníčku čteme z oblíbených knížek. Učíme se pak vlastně až do večera. Ještě když uléháme do postele, tak diskutujeme s rodiči o naléhavých problémech, které naše dětské hlavičky napadly během dne.

„Nechybí vám kolektiv?“ Častá otázka všech, kteří zjistí, že nás rodiče učí doma. „Proč by nám měl chybět?

Vždyť je nás přece pět dětí a dva rodiče! Když se sejdeme při obědě u stolu, tak máme bezpochyby doma menší kolektiv. A krom toho chodíme na kroužky, jako je výtvarka nebo gymnastika.“ Takže odpověď je, že **nám kolektiv nechybí.** Naopak jsou vztahy u nás v rodině velmi pevné. Vždy jsme všechno řešili spolu, podnikali spolu. Rodiče se nám věnovali, jak jen mohli. To si uvědomujeme čím dál víc. **Rodina je totiž to nejcennější, co člověk v životě má a já jsem**

vděčná za mou rodinu i za domácí školu, která nám pomohla vztahy doma utužit.

V páté třídě jsme se sami rozhodli, že chceme jít na gympl. Bylo potřeba na sobě opravdu zapracovat, ale věděli jsme, že je to důležitý krok v našem vzdělání. Proto nám ani nebylo třeba domlouvat a zkoušky jsme po usilovné práci hravě zvládli. Přejít z domácí školy na gymnázium nebyl nijak těžký. Jediná změna byla v tom, že zkoušky, které jsem absolvovala každého půl roku na

jednou, byly častěji a v menším rozsahu. Zvykla jsem si rychle.

Postupně jsme se na osmileté gymnázium dostaly všechny sestry, bratr si zvolil šestileté gymnázium ve vedlejším městě. Občas jsme pak mamince my starší pomáhali s učením mladších sourozenců. Když jsme se zrovna ve škole naučili nějakou zajímavost, do-

Kresba: Jakub Effenberger

ma jsme to vyprávěli a obohatili tím znalosti těch ostatních.

Vždy jsme si drželi palce a měli radost z úspěchu toho druhého. I teď, když už jsem na vysoké škole, tak mým sourozencům moc přeji, aby dobře dostudovali a správně si vybrali obor, který je bude naplňovat a posouvat jak ve znalostech, tak zkušenostech dál.

Já sama své děti nejspíše doma učit nebudu. Pro mě to byly krásné roky, když jsem byla v domácnosti vzdělávání a mohla se dovídat mnohem víc informací, než by mi bylo dopřáno v klasické škole. Já však nemám tolik trpělivosti, nedokázala bych obětovat veškerý svůj čas, jako to udělala maminka. A já jí tímto z celého srdce děkuji.

Kresba: Laia Skočdoplová

Kresba: Elinka Severinová

Protože všechno má svá pravidla a řád, v podzimním vydání obecního čtvrtletníku se nemohl vejít ucelený fotomateriál zachycující akt vítání nových Řitečanů v novém, netradičním prostředí Usedlosti Veselka. Proč? Protože byl dodán dlouho po uzávěrce čísla a redakce se nechtěla vystavit varování tiskárny, že objednávka plánovaného výtisku bude stornována, případně pokutována za nedodržení smluvních podmínek. Vydání bylo kompletně připraveno, takže aktuální soubor „vítání“, který do redakce dorazil pět minut po dvanácté, nemohl být ani při nejlepší vůli zařazen celý, neboť dodatečná úprava stránek by celý proces prodloužila. Činíme tak až v tomto předvánočním čísle.

...A ZASE SE ŘITKA ROZRŮSTÁ!

V prostorném reprezentativním sále u Filípků se prohloubila slavnostní nálada

Slunečnější onen zářijový den ani být nemohl. Najevo to dávali rodiče – a kdyby mohli mluvit jejich batolící se ratolesti, určitě by jim daly za pravdu...

Pro letošní vítání malých Řitečanů obecní zastupitelé zvolili jiné než tradiční prostředí mateřské školy.

V těsném sousedství moderního areálu pro jezdecký sport se přece – jak už vědí mnozí z nás, kteří tu aspoň jednou okusili jedinečnou a bezprostřední atmosféru – nachází reprezentativní středisko zábavy a uvolnění. Jinak řečeno: Filípkovic sál Usedlosti Veselka.

Drobné dárky s květinami nemohly chybět

Starosta Mgr. Kamil Abbid nejprve přivítal všechny přítomné

Místostarostka Marie Léblová obstarala nezbytnou administrativu

Z HISTORIE VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Jde o společenský obřad, při němž je novorozeně slavnostně uvedeno do života obce. Tuto událost rodiče novorozených občánek stvrzují svými podpisy do pamětní knihy a na oplátku obdrží pamětní list. Při obřadu vítání občánek jsou kromě nich přítomni i případní svědci či pozvaní příbuzní. Pro některé rodiče má civilní akt „vítání“ stejnou hodnotu jako církevní křest, proto někdy říkají, že mají dítě pokřtěné nejvyšším představitelem obce.

(red)

A už se blahopřeje!

Sladké i nesladké určitě přišlo vhod...

Spokojeny byly místostarostka Marie Lébllová i Věra Macháčková z obecního úřadu

Za ty úsměvy to přece stojí, že?

Lenka Rathausová

PODZIMNÍM KUKÁTKEM DO ŠKOLKY

Pozorovali jsme lesní svět plný zvířátek, zatančili jsme si s veverkou Čiperkou, zacvičili s ježkem Bodlínkou, a dramatizaci pohádky „Boudo budko“ zvládly děti na jedničku. Budou z nich nejen zpěváci, sportovci, herci, ale také děti, co si umí pomáhat a nezapomínají ani na zvířátka v lese.

A co si přát v tomto předvánočním čase?

Hlavně pevné zdraví, spokojené a šťastné děti, které nám všem přináší mnoho radostí.

Dana Jará - třída Kořátek

Školní rok se v naší školce rychle rozběhl a všichni jsme si přáli, aby se jarní covidové omezení už nevrátilo. Bohužel se tak úplně nestalo. Nemuseli jsme školku sice úplně zavřít, ale byli jsme nuceni provoz na nějakou dobu omezit a mnoho naplánovaných a objednaných akcí pro děti zrušit, například divadelní představení, která jsou pro nás vítanou změnou. Náladu jsme si ale pokazit nenechali a podzim ve školce si užili i tak. Posuďte sami.

KOŘÁTKA

Je krásné pozorovat svět dětí i v této nelehké covidové době. Ony prožívají svůj svět plný lásky, radosti a jejich úvahy jsou často velmi zajímavé. Co myslíte?

„Co je to Coronavir? Jedna největší rýma, která dostane všechny lidi.“ 😊

„Víš, kdo ovládá Coronavir? Babiš a matka příroda.“ 😊

„Co musíme dělat, abychom ho nechytili?
Být doma, brát léky a nosit roušky.“ 😊

Podzim nám všem přinesl mnoho radosti. „Podzimníčkování s dýněmi“ se dětem povedlo, DÝŇOVÁ STRAŠIDLA zdobila naší školku hned u dveří.

HRAVÉ SOVIČKY

Máte rádi změny v životě? Já moc ne, ale osud tomu chtěl a našla jsem nové pracovní zázemí v Mateřské školce v Řitce. Po třiceti dvou letech učitelské praxe na jednom místě jsem se rozhodla zkusit něco nového a nelituji toho!

Pracuji ve třídě SOVIČEK, kde je 24 dětí – většinou předškolního věku. Když v září nastoupily do II. třídy, brzy mě přijaly a docela mile. Snažím se je poznat, hledat co je zajímavá a co je baví. Společně s p. ředitelkou Lenkou usilujeme o to, aby byly děti připraveny do školního procesu, který je čeká, co nejlépe. Plány nám bohužel hatí celosvětová pandemie koronaviru. I přes tyto překážky a nepříjemnosti učíme děti zapojit se do výuky a věnovat se předškolnímu vzdělávání.

V MŠ se děti vzájemně rády setkávají a těší se na své kamarády. Společně doufáme, že se vše vrátí do normálu a učitelky se budou těšit z úspěchu, který dosáhly se svěřenými dětmi.

I v chladném podzimu se na zahradě „mateřinky“ děti můžou vydovádět

Je třeba zabydlet tenhle zvonečkový domeček

Ještě jednou bych ráda poděkovala p. ředitelce Rathausové, personálu MŠ a také dětem, že mě přijaly do nového prostředí. Myslím, že mohu i za ostatní říci, že se budeme dále snažit dát dětem to, co nejvíce potřebují, tedy lásku, přátelství, vědomosti, dovednosti, klidný a spokojený pobyt v řítecké mateřské škole.

Mirka Kubová - třída Soviček

Jdeme se ohřát do třídy a zahrát si s ježky...

U zvonečkového domečku se všichni vyfotíme

A na co se ještě těšíme? Přece na šťastné a veselé Vánoce, ale také na Mikuláše, anděla a čerta. Slíbili nám v tajné zprávě, že nás navštíví na školní zahradě, kde jim zazpíváme, zarecitujeme všechno, co o nich umíme. A že má školka samé hodné a šikovné děti, to už jistě Mikuláš ví 😊

Foto: Dana Jará

PF 2021!
Rybáři Řitka

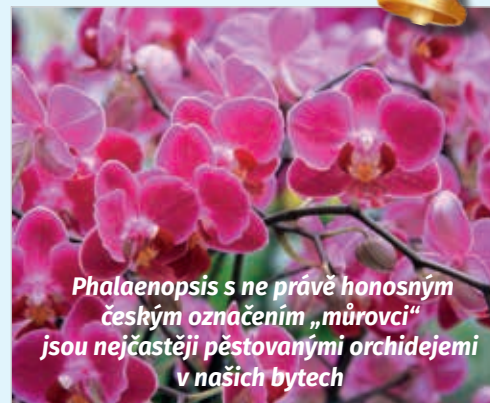

Orchidej Cattleya je nazývána královnou orchidejí a zcela určitě právem. Pochází z Jižní Ameriky, kde roste dříve na větvích a kmenech stromů. Rostlina pro správné kvetení vyžaduje noční teploty alespoň o 5 °C nižší než přes den. Zaléváme, až když substrát stačil vyschnout, protože nesnese přemokřené prostředí. V zimě můžeme závlivku omezit

Hybridní můrovci patří k nevznešenějším z pěstovaných rostlin

Phalaenopsis s ne právě honosným českým označením „můrovci“ jsou nejčastěji pěstovanými orchidejemi v našich bytech

Zdeněk Lebl

Foto: archiv

Královničky pralesů i našich oken

Kdo hádal, že jsou to orchideje, strefil se! Ano – v přistínění pralesa, odkud pocházejí, tedy ze Střední a Jižní Ameriky a Asie, rostou buď „dole“ v půdě nebo v korunách stromů. Pro nás – chceme-li si v době, kdy jsme sužováni nevídanými koronavirovými hosty, aspoň doma (kde teď trávíme nejvíc času) udělat trochu té pestré botanické radosti – je nejběžnější pěstování na okenním parapetu.

Nesmíme je však „upálit“ přímým sluncem – vždyť ani rodný prales jim takovou možnost nedává, naopak v přítomnosti stromů jim poskytuje nejlepší ochranu před spalujícími paprsky. Proto jim vyhovuje teplota kolem 20 °C, co na noc příliš neklesá. Při vyšší vzdušné vlhkosti však potřebují dostatek světla, ale z otevřeného okna na ně nesmí táhnout studený vzduch.

Když dodržíme těchto několik zákonitostí, nestačíme se divit, jak tyto barevné královničky prospívají v našich středoevropských podmínkách... Kdo by si to byl ještě před nějakými pětadvaceti lety pomyslel, že? Navíc o ně nemusíme nijak zvlášť pečovat!

POLYSTYŘEN A MOLITAN? FAKT MAJÍ RÁDY PLASTY!

Substrát, do něhož je uložíme, by měl být přiměřeně kyselý, ale hlavně vzdušný (nebojme se do něj přisypat polystyren). Možná, že někoho překvapí, že se pro pěstování orchidejí používá umělá látka, ale polystyren není jediný. Vedle nadrobno nalámané borové kůry, dřevěného uhlí a zmíněného polystyrenu do směsi přidáme i kousky molitanu. A přesadíme do ní odkvetlou rostlinu, kterou jsme příkladně dostali k narozeninám, a teď nevíme, co s ní.

Ale nesmíme ji „ulít“, a to ani později, pamatujme, že je to teplomilná květinka a její vzdušné kořeny nesnášejí trvale vlhkou zeminu. Pak by je buď napadly houbové choroby, uhnívaly by jim kořeny a rostlina odcházela „na věčnost“.

Jestliže to už dávno neděláme, nachejme si dešťovou vodu, neboť hromadící se soli v tvrdé vodě jim škodí. V krajním případě lze použít i vodu destilovanou, do které kápneme slzu hnojiva na orchideje.

HNOJENÍ ORCHIDEJÍ

Začínáme-li s orchidejemi, možná bude pro nás jednodušší zakoupit substrát pro orchideje – ideální pro jejich přesazování a pěstování, neboť jeho důležitou složkou je *piniová kůra*.

Životně důležité pro růst orchidejí jsou především **dušík, draslík a fosfor**. Dusík je nezbytný k tvorbě chlorofylu, podporuje růst výhonů a tvorbu zelené hmoty. Fosfor mimo jiné podporuje vývin kořenového systému a tím i lepší zásobení rostlin ostatními živinami a vláhou. Draslík zvyšuje pevnost pletiv a ovlivňuje příjem vody a hospodaření s ní. Vedle zmíněných tří životně důležitých živin (takzvaných **makrobiogenních prvků**) orchideje potřebují ještě další **minerální živiny (stopové prvky)**, jako jsou **bór, mangan** nebo **zinek**. Speciální hnojiva, jež jsou dnes běžně k dostání, mají názvy:

- ✿ Hnojivo na orchideje (slouží k výživě všech druhů orchidejí a je vhodné pro kořenovou i listovou výživu).
- ✿ Tyčinky pro orchideje (mají výrazný vliv na rozvoj kořenového systému, zdravý růst rostlin a bohatou násadu květů).
- ✿ Listová výživa pro orchideje (slouží na podporu zdravého a silného růstu a bohatého kvetení).

JAK ČASTO HNOJIT?

Návod uvedený na zakoupených hnojivech může být až příliš univerzální. Obecně platí zlaté doporučení: Ke každé třetí závlivce přidáme do vody hnojivo a víc nemusíme mudrovat... V období růstu to zřejmě provedeme víckrát, v době vegetativního klidu méněkrát.

BŮH VÁNOC

O Vánocích nám Bůh dává všechno. Svého Syna Ježíše – dar nade všechny dary. Ježíš přichází, stává se člověkem, aby nás doprovázel a pomáhal nám žít radostně a úspěšně. Bůh nenachází lepší způsob jak to učinit, než putovat spolu s námi a žít náš život.

Když stojíme u vánočních jesliček, zjišťujeme, že Bůh se nám nikdy nevnucuje silou. Kvůli naší záchraně nezměnil dějiny, naopak, přišel ve vši prostotě, pokoře a mírnosti. Bůh nemiluje velkolepé revoluce dějinných mocipánů a nevyužívá kouzelnickou hůlku, aby změnil situace. Stává se malým dítětem, aby nás přitáhl láskou, aby se dotkl našich srdcí svou pokornou dobrotou, aby svou chudobou oťrásl těmi, kdo se namáhají hromaděním klamných pokladů tohoto světa.

Často si myslíme, že dějiny jsou ovládané střídajícími se mocnostmi a určovány tržní ekonomikou a obcho-

Foto: Zdeněk Lebl

Farář Mgr. Ing. Jan Dlouhý

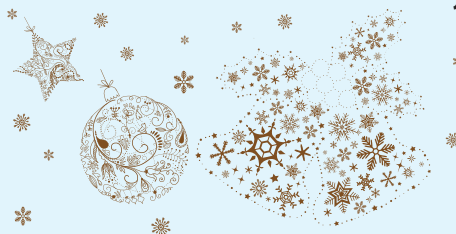
dem. Bůh Vánoc je však Bohem, který „zamíchává karty“. A činí tak s oblibou. Panna Maria to vyjádřila ve chvalozpěvu Magnificat: „Pán mocně sesazuje z trůnu a povyšuje poníženě, hladově sytí dobrými věcmi a bohaté propouští s prázdnotou“.

Zdá se, že v letošním roce máme karty docela slušně zamíchané. Možná, že je v dohledné době ani nesrovnáme. A třeba to ani nebude žádoucí. Spíše hledejme smysl toho, proč nám Bůh karty zamíchal.

Ideálu Vánoc nedostačujeme nikdo. Dokonce mu nedostačují ani výlohy našich obchodních domů. Přesto i pro člověka, jenž o Vánocích neslaví Kristovy narozeniny, jsou tyto svátky výzvou. Možná, že je to jediný čas v roce, kdy jsme – pod negativním pocitem uštvanosti – schopni a ochotni se alespoň na chvíli zamyslet o základních otázkách lidství. Otázky na to, kdo jsme, odkud přicházíme a kam směřujeme, si mnozí z nás kladli v době dospívání. V dospělosti nás tyto otázky napadají alespoň kolem Vánoc.

Přátelé, přeji vám požehnané Vánoce a pevné zdraví.

Jan Dlouhý

Město Mníšek pod Brdy
a Římskokatolická farnost Mníšek pod Brdy

Vás zvou k online sledování koncertu vánočních pastorek a slavných melodií J. S. Bacha, G. F. Händela, J. Pachelbela, J. J. Ryby a A. V. Michny

Mníšek pod Brdy

SEDLÁK VIRTUOSI

housle: Lucie Sedláková Hlávová, Pavel Hlůa, Magdalena Sedláková ; violoncello: Martin Sedlák, Lukáš Sedlák
a Jiřina Dvořáková Marešová – varhany
Sváteční duchovní slovo P. Jan Dlouhý

25. 12. 2020
od 16.00 hodin
z kostela sv. Václava
Mníšek pod Brdy

Online přenos lze sledovat na:
www.facebook.com/mnisekpodbrdy

www.mnisek.cz

ROLÁDU JÍME I OČIMA!

Z gastronomického pohledu roláda není ničím jiným než zavinitý pokrm s náplní. Ale masová roláda – panečku: to je něco!

Však se dá připravit z různých druhů masa, které je možné rozkrojit na plát. Je libo pracovat s vepřovým, hovězím, telecím, zvěřinou, kuřecím či krůtím?

Z kuřecího „vyrobíme“ plát a rozumně ho naklepeme

Zdeněk Lebl

Foto: autor

(Lze použít i mleté maso, jež ochutíme podobně jako na sekanou pečení.)

Na navlhčeném mikrotenu (poslouží i velký sáček) si připravíme plát mletého masa. Naplníme ho a pomocí mikrotenové folie svineme.)

Stejně jako je možné použít rozličná masa, lze uvažovat i o rozmanité náplni rolády. Připravíme ji ze zeleniny, vajec, sýra, uzenin, ale i hub – zkrátka fantazii a kombinacím se meze nekladou.

Tak třeba na pořadnou kuřecí roládu budeme potřebovat:

- 1 větší kuře (asi 1,5 kg),
- 10 dkg šunky nebo anglické slaniny,
- 3 vejce,
- 1 konzerva sterilovaného hrášku,
- hrst sušených hub z brdských lesů,
- 5 dkg másla na pečení, sůl, pepř (nebo oblíbené koření na kuře).

/K přípravě patří rovněž špejle, párátko a režné nitě./

Pustme se do toho: Kuře vykostíme tak, aby se kůže neporušila a zůstal nám celý plát. Uděláme to následujícím způsobem – rozřízneme ho podélně na hřbe-

tě, ostrým nožem odkrojíme maso od kostry, přičemž dáváme pozor, abychom ho neprořizli a sebe neřizli. Konce křídel odsekáme, stehna a křídla vykostíme a zasuneme dovnitř. Plát masa lehce naklepeme, posolíme a okořeníme, poklademe přismahnutými vejci a posypeme hráškem.

Na hrášek rozložíme plátky šunky nebo slaniny, přidáme houby, které jsme předtím trochu povařili. Roládu stočíme, pomocí nití a párátek upevníme, aby z ní nic neodpadávalo a držela pěkně pohromadě. Na dno pekáče je dobré dát špejle, na něž roládu opatrně přesuneme. Přidáme kousky másla a podlijeme trochou vody.

Po dobu pečení roládu neobracíme, jen trochu podléváme (na špejlích se nepřipeče). **Hotový pokrm** podáváme nejlépe s bramborovou kaší. Jako příloha poslouží kompot ze surovin z naší zahrady nebo zeleninový salát, rovněž odtamtud.

Zbude-li nám (o čemž se dá s úspěchem pochybovat, jak nám ta roláda **náramně** chutná...), udělá velkou parádu i „postudenu“ u televize, nakrájená na **širší** plátky.

Náplň je na svém místě a my se pustíme do „svěrací kazajky“ z párátek a režné nitě.

Po půl druhé hodině pečení nám roláda dokonce barevně ladí se zapékací miskou...

Teď už jen zajít si pro příbor a nechat pracovat chuťové buňky!

NA ZBRASLAV ZA MISTREM KRÁSNÉHO SLOVA, JAKOŽ I ZA KAPELNÍKEM NEJHRANĚJŠÍ ČESKÉ LIDOVKY

Zdeněk Lebl

Foto: autor

Zbraslavský zámek – poslední spočinutí posledních Přemyslovců

Zima už přešlapuje za dveřmi a my – letos pravda kapánek přidušení ve svém obvyklém rozletu – si přece nenecháme vzít svou purpuru, dábelsky i po kostelu vonící františky, prskavky a jiné vánoční propriety. Daleko smutnější by však bylo zůstat nevšímaví k našemu zeměpisnému okolí, k historii, jejíž novodobou součástí jsme, ať chceme nebo nechceme. Na Zbraslav to máme autobusem dvacet minut, autem o polovinu míň... Nechme se v této zimě, možná o dost víc rozmarnější než jeho roztomilé dílko Rozmarné léto, nechme se vést autorem a nasát předsváteční atmosféru starobylého místa tak, aby to byl pravý a nefalšovaný výlet!

Ve stanici Zbraslav-Žabovřesky, jejíž jméno upomíná na produkci obojživelných obyvatel někdejších rybníků, se k nám blíží chlapík v charakteristickém předklonu a s kšiltovkou na hlavě. Za spisovatele Vladislava Vančuru – neboť on je tou nachýlenou postavou – mluví jeho dílo, takže se klidně obejdeme beze slov. Následujeme jej kolem Husova sboru – líbivé funkcionalistické stavby z doby mezi oběma světovými válkami. Mezi vilkami, jejichž fasády po bezvýrazné době socialismu chytají druhý dech, si dáme povinné „opáčko“. Hrdost Zbraslavanů totiž stoupá k nebeským výšinám, vždyť už dva tisíce let před naším letopočtem si toto

místo oblíbili ti, co tu byli před námi Slované – Keltové. Jak se skromným spisovatelem stoupáme na vrch Havlín, vpravo nad řekou se keltské oppidum utápí v lese zasypaném sněhem. I kdybychom stokrát chtěli, na jedno z nejmocnějších a nejbohatších hradišť je – i kdyby letos sněhu bylo jako šafránu – přece jen rozumnější vyšlápnout si někdy na jaře, až pokvetou podléšky, jakých tady bývá nepočítaně.

Snad nám to – alespoň v naší fantazii – nahradí dosud neprozkoumané slovanské hradiště, po němž se ubírá-

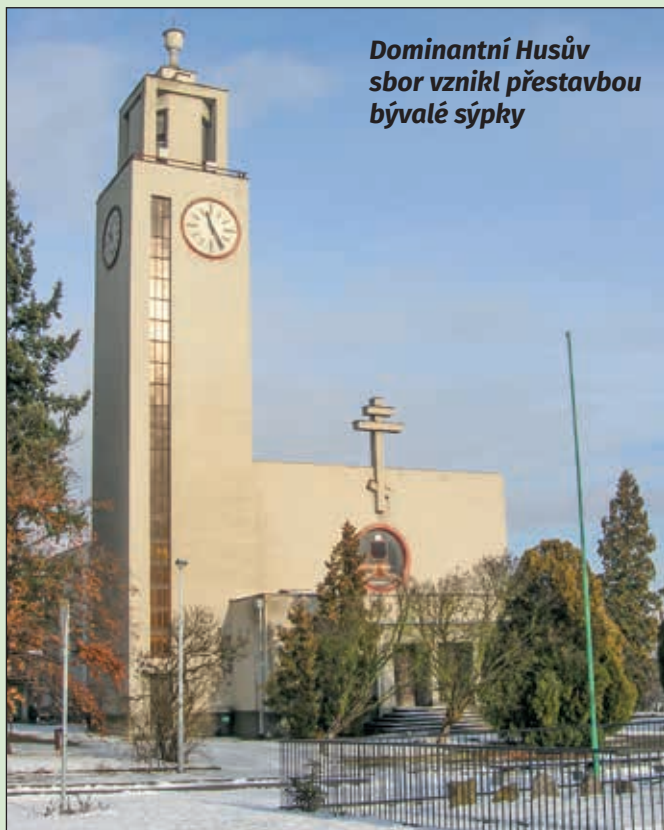
ZBRASLAV

(bývalé město, dnes městská část Praha 5)

Poprvé je písemně zmíněna roku 1115 jako majetek kláštera v Kladrubech.

Král Václav II. na Zbraslavi 10. srpna 1292 založil cisterciácký klášter, kde byly pohřbívány pomazané hlavy – králové i královny, v čemž se hojně pokračovalo až do jeho zrušení v roce 1785. Během let zde byla pohřbena například Eliška Přemyslovna, Václav II. nebo Václav III. Zbraslavská kronika na začátku 14. století popisovala Zbraslav coby rybářskou vesničku. Jako lékař zde za první republiky pracoval spisovatel Vladislav Vančura. Avšak daleko proslavenější a nesmazatelnou stopu tu zanechal skladatel Jaromír Vejvoda.

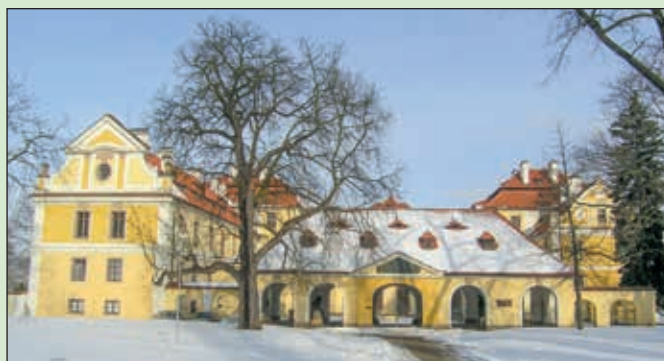

Dominantní Husův sbor vznikl přestavbou bývalé sýpky

me na havlínském kopci s ostrohem. Slunce se přestalo stydět, a jak klouže mezi mraky, polévá kostelík sv. Havla s přilehlým hřbitovem.

Vzpomínky za pochodu

Je právě čas navázat mlčenlivý rozhovor s naším průvodcem. Víme o něm, že se narodil roku 1891 v Háji u Opavy, kde jeho otec působil jako správce cukrovaru. Vančurové – starý vladycký česko-bratrský rod – měli písmácké kořeny a byli ustavičnými hledači pravdy, spravedlnosti i svobody. Včetně toho, jenž kráčí dva metry před námi. Brodíme se hřbitovním sněhem, až dojdeme k rodinné hrobce, kde nejspíš diriguje orchestr všech svatých archanděl české lidové písně Jaromír Vejvoda, muzikant a český lidový kapelník a skladatel. Jak jinak si vysvětlit, že původně Modřanská polka, později proslulá jako Škoda lásky pomáhala vydržet strádání 2. světové války vojákům na obou stranách fronty.

Rozsáhlý barokní areál byl původně cisterciáckým klášterem, založeným r. 1292 králem Václavem II. V roce 1420 ho vydrancovala a pobořila husitská vojska a na svou obnovu čekal do 18. století, kdy byl přestavěn podle návrhů Jana Blažeje Santiniho-Aichla a Františka Maxmiliána Kaňky

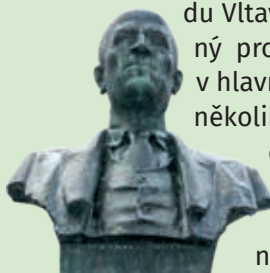
Na to, abychom uvěřili, že po navlas stejné zemi, po níž se ubíráme, chodili obyvatelé hradiště, předchůdci župních a zemských hradů na nedalekém Kazíně či Dívčím hradě u Zlíchova, musíme zapojit fantazii. Ale jedno tu zůstalo beze změny jako za časů našich předků – pod vrchem Havlínem dohlédneme soutok řek Berounky (dříve Mže) a Vltavy.

Cesta za hřbitovem už je značena červenou turistickou značkou. Kdybychom se po ní vydali vlevo, přijdeme do Radotína. Ale proč bychom to dělali, když nám Vladislav Vančura kyne, že vpravo je to zajímavější.

Spolu s Mistrem sejdeme po červené nějakých třicet metrů k vyhlídkovému pavilonu Karlův stánek, postavenému na památku zemřelé dcery zbraslavského lékaře J. Šurovského. A kousek odtud už nám MUDr. Vančura ukazuje svou funkcionalistickou vilu...

Ecce Spisovatel!

Dávno před tím, než si ji někdejší oblíbený lékař nechal postavit, strávil dětství pár kilometrů proti proudu Vltavy v Davlí a v Praze. Jako pravověrný protestant pendloval mezi gymnázii v hlavním městě a v Benešově a studium několikrát přerušil, když se učil knihkupcem nebo studoval na umělecko-průmyslové škole. Pozdější novátor a velkán literární češtiny tedy rozhodně nebyl žádný šprt nebo školomet...

Ach ano, pane doktore – přece jen jste v roce 1915 odmaturoval a pak krátce pracoval coby ouřada. Dokonce jste jeden semestr vydržel na právnické fakultě Karlovy univerzity, než jste přestoupil na medicínu. Když jste ji v roce 1921 absolvoval a oženil se s paní Ludmilou, otevřel jste si lékařskou praxi tady na Zbraslavi a postavil si tenhle pěkný baráček.

Vážený Mistře...

Tohle oslovení se k vám hodí, vždyť i když jste začal psát poměrně pozdě – tedy jako rozvážný a hotový autor, v atmosféře Zbraslavi – pro Pražany tehdy výletní ospalé díry – se zrodila vaše první knížka povídek Amazon-

Pomník obětem 1. světové války od akademického sochaře J. F. Žáka. Bronzová socha ženy symbolizuje vítěznou vlast, na pozadí mohutného pětitunového kamene, který byl vyzdvižen z Vltavy

ba, rovněž přijímal marody i ze vzdáleného okolí, budu chválit! I velkým kritikům na čele s F. X. Šaldou bylo jasné, že na Parnas našeho moderního písemnictví rázně vstoupil autor s novým pohledem na svět, s nezvykle převratnými vyjadřovacími prostředky a – na rozdíl od chlácholivé epiky řady tvůrců – bojovník se zvířenou myslí!

Když dojdou peníze

A tak v domě, na který si z počátku, když mu došly vlastní finanční zdroje, musel půjčit od známých (ach – ano, i tenkrát některým lidem chyběly „prachy“), v průběhu šestadvaceti nesmírně plodných let napsal svá stěžejní díla Pekař Jan Marhoul, Pole orná a válečná, Rozmarné léto, libreto k filmu Před maturitou i námět ke snímku Konec starých časů. Světlo světa zde spatřil i generační román Tři řeky, protifašistická povídka Občan Don Quijote a v neposlední řadě nedokončené vyvrcholení Vančurova celoživotního díla Obrazy z dějin národa českého. A vida – tady vám mistře ostrého i laskavého pera, přímo u domku v roce 1959 odhalil akademický sochař Karel Lidický pomník s bystou. To bylo od něj hezké, nemyslíte?

Že se jdete podívat dovnitř, jestli tam nemáte nějakého zapomenutého pacienta nebo snad povídku? Nevadí, my zatím sejdem z kopečka na ulici Elišky Přemyslovny, která nás přivede na Zbraslavské náměstí.

Do historie „na vlastní nebezpečí“

V dobách formanských vozů, které čas od času zadrnčely po silnici, či děveček loudajících se mezi koloniálem a drogistou, to jistě bylo místo k žití. Dnešní náměstí ov-

Při bližším, a tedy pěším „ohledání“ spatříme řadu unikátních vil

Škoda si tu nedat oběd...

šem není nic jiného než „strašlivě“ frekventovaná křižovatka, na níž se ve všech směrech producují úspěšní řidiči, pro něž je přecházející pěšák nemístnou zdržovačkou. Daň moderní době je tu splácena vrchovatě. A tak jediným vybočením z permanentního motoristického kolotoče je nepřehlédnutelný pomník obětem 1. světové války od akademického sochaře J. F. Žáka. Bronzová socha ženy symbolizuje vítěznou vlast, na pozadí mohutného pětitunového kamene, který byl vyzdvižen z Vltavy. A hele – pomalu bude oběd... Co kdybychom si na něj zašli stylově, a to do Restaurantu Škoda lásky, který je odtud jen pár kroků?

Jaromír Vejvoda (1902 – 1988)

Rodilému Zbraslavanu jistě imponovalo, že jeho polky z roku 1927 se po jedenácti letech pod německým názvem Rosamunde prodal milion, takže byla oceněna zlatou deskou. A rok na to v USA zabodovala Beer Barrel Polka. Do svého repertoáru ji převzali **Andrews Sisters**, orchestr **Glenna Millera** a mnozí další, mezi nimi i **Benny Goodman** nebo **Billie Holiday**. Beer Barrel Polka se za druhé světové války stala oblíbenou písní spojeneckých armád i československých letců v bitvě o Británii pod rozličnými názvy (Beer Barrel Polka, Roll out the Barrel, Here Comes the Navy). Hrála se ale téměř po celém světě, což ji učinilo královnou nejen parketů. V roce 1995 provázela kosmonauty raketoplánu **Discovery**. Použita byla i ve filmech **Moře je náš osud**, **Srdce v zajetí**, **Nejdelší den**, **Lidská komedie**, **Nejlepší léta našeho života**, **Obecná škola**, **Nebeští jezdci**, **Atentát**, **Ročník 21**, **Osud člověka**, **Noc v Casablanca**, **Londýnský autobus**, v televizním seriálu **MASH**, a dalších dílech. V roce 1981 převzal Jaromír Vejvoda v **Dortmundu** cenu **radia Luxemburg** a stanice **ZDF** mu udělila **Zlatého lva** za Škodu lásky, jako jednu z 20 nejúspěšnějších lidových písní vůbec.

„TANEČKY“ KOLEM KAPRA

Ryba se objevuje na štědrovečerním stole i v rodinách, kde jí během roku zrovna neholdují. Proto se celkem snadno může stát, že dojde k chybě, která ohrozí nejen chuť pokrmu, ale následně i naši náladu. Malé „opáčko“ tedy nebude na škodu.

(zle)

Foto: Zdeněk Lebl

První úskalí spočívá v nepovedeném nákupu. Nezabíjíme-li si rybu sami, je nejdůležitější bezpečně rozeznat čerstvou od nečerstvých.

Kůže dobré ryby je napjatá, má kovový lesk a jen malé množství hlenu. Důlek, který vznikne při lehkém tlaku prstem, se rychle vyrovnává. Nezapomeňme se podívat taky na oči – čerstvý kapr je má jasné, průhledné, s vypouklou rohovkou, zatímco u ryby zastaralé je to naopak.

Pozor – **kapra**, kterého máme pro radost dětí ve vaně – nesmíme krmit. Potíže s jeho zabitím budou menší, když rybu po vyjmutí z vody ihned vložíme do tenké igelitové tašky nebo mikrotenového sáčku, těsně zabalíme a teprve potom mu paličkou pomůžeme na onen svět. Proces je to krátký a nezanechá žádné stopy, protože krev zůstane v sáčku.

Při odstraňování šupin chytíme ocasní ploutev do utěrky a tupou stranou naplocho položeného nože postupujeme směrem k hlavě. Jde-li to špatně, protože je kůže zaschlá, ponoříme **kapříka** na chvilku do vroucí vody. Po očištění ho naopak opláchneme ve vodě co nejstudenější.

Kapra s bahnitou příchutí pokud možno nesmažíme, protože by nepříjemně načichl strouhankou. Raději ho lehce poprášíme moukou a upečeme v troubě. Je-li větší, uděláme do hřbetní části několik zářezů, do kterých vložíme kousky slaniny či tučnější uzeniny, čímž pokrm značně získá na chuti.

Tak, kluci, do kádě s vámi...

A teď už půjdete pod paličku!

Takhle předpisově se s kapříky zacházelo loňského roku u říteckého rybníka

Šupiny pro štěstí, tradiční český kapr k štědrovečerní večeři

Výborný smažený **kapr** vlastně vůbec nepotřebuje klasický trojobal. Stačí ho po osolení obalit v hladké mouce, ponořit do mísy se studenou vodou, ihned vyjmout a smažit v rozpáleném oleji. Ale říkejte to těm, co si potrpí na tradici...

No jo, ale co když se nám klasický trojobal odlupuje? **Má to na svědomí nedostatečně osušení masa. Kapří** řízky budou obzvláště křupavé, přidáme-li do strouhanky trochu parmezánu.

Rybu na polévku vkládáme do studené vody, kterou jen velmi zvolna přivedeme k varu. Pokud je příliš tučná, přidáme do zeleninové směsi víc celeru.

POMŮČKA: AMATI DNU, UR	KOREJSKÉ MĚSTO	2. DÍL TAJENKY	HLAS OSLA	CHUMÁČ ROSTLIN		PŘÍTOK VLTAVY	ITALSKÁ DÁMA	ÚDAJNĚ	PŘEDLOŽKA	VOJENSKÉ HLÁSENÍ		JINDE	PLETENEC VLASŮ	5. DÍL TAJENKY	NACPAT	
JAS					AVERZE			P			PODZIMNÍ FIALOVÁ KVĚTINA					
MLHA					BRAŠNA DUTÁ MÍRA			R			IBSENOVO DRAMA KONĚ					
STAROVĚKÉ SUMERSKÉ MĚSTO			OSOLENÝ SOUČÁSTI OBLEKŮ						TĚLOCVIČ- NÁ POZICE DVIORANA							
POUKÁŽKA LOTERIE				JMÉNO BITTOVÉ FEUDUM				ŽAL DOSNA					ŘÍMSKÝCH 505 SAŇ			
	PŘEMETY BRITSKÝ ŠLECHTIC						SMĚS KÖREŇÍ MORAVSKÉ MĚSTO					SPODKY NÁDOB HLAS				
ALKOHO- LICKÝ NÁPOJ						EVROPSKÉ MOŘE SKULPTURA		A			ZRÝPAT POŘADÍ					
BIBLICKÁ OSOBA					SAMICE PAROHÁČE KOČKOVITÁ ŠELMA			N		PEVNÝ SPOJ OSTNÝ					VÝKALY ZVÍŘAT	
INICIÁLY REŽISERA CLAIRA			DIVADELNÍ ZÁVĚS MINULÉHO ROKU						BUŠENÍ MOŘSKÁ ZÁTOKA							
ZÁZRAK				BOLTEC ARABSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO				PLÁČ ŠÉF					ZNAČKA KRYPTONU ŠKUBAT			
	HORNÍ STĚNA MÍSTNOSTI	GUANAHO 3. DÍL TAJENKY					AGENT 007 DRUH BAVLNY						SLOVENSKÝ „DOVNITŘ“ LIDOVÝ ODĚV			
PRYSKY- ŘICE						CHUTNÉ NÁPOJE ŠEŘÍKOVĚ FIALOVÝ		O			VÁPENCO- VÉ ÚZEMÍ OČI					
PICHLAVÝ POROST					POMŮČKY KOVBOJŮ VRCHOL HORY			S		DOSPÍVAT PRIMITIVNÍ ZBRANĚ					NARAZIT VOZEM	
CIZOPASNÉ HOUBY				SELHÁNÍ VÝŘÍ					ELEMEN- TÁRNÍ ČÁSTICE OBCHOD							
OSOBNÍ ZÁJMENO			ZPĚV JEDNOT- LIVCE HÁJE					KONČINA ANEKDOTA					ANO LULKA			
BASKICKÁ SPORTOVNÍ HRA							TROSKA LODI PRUŽNÁ VĚTEV						PŘÍBĚH RYCHLÝ TANEC			
	ÚČELNÝ ZPŮSOB JEDNÁNÍ	PRAMÁTI LIDSTVA 4. DÍL TAJENKY			OPĚŘENEK KLEČ NA DRŮBEŽ			T			OBILNINA OBLOHA					
CESTOVNÍ DOKLADY					PRVNÍ HOUSLE SLOVAN			I		NEVLAST- NIT ITALSKÝ HEREC						
STŘEDOVÉ ČÁRY				CIZOPASNÝ HLIST VĚZTI SE					ČESKÝ HEREC KARETNÍ HRA					1. DÍL TAJENKY	ÚLOHA	
ZNAČKA ČINU			SCHVÁLNĚ ODLÉVAT					SEVERSKÝ PAROHÁČ SMYČKY				POLNÍ MÍRA ŠKODLIVÝ MOTYLEK				
TROJ- ROZMĚRNÉ ÚTVARY						MIMO (slovensky) INICIÁLY MUTIOVÉ							DOVNITŘ TY A JÁ			
UPOTŘEBIT					DOKUD (zastarale)			K			CHYBA					
TIŠITI ŽÍZEŇ					ITALSKÝ HOUSLAŘ			A			SKI					

PEČUJETE O SENIORA? POMŮŽEME!

- Staráte se o svého rodiče nebo partnera s demencí?
- Znáte někoho s Alzheimerovou nemocí ve svém okolí?
- Tušíte, že budete o někoho blízkého pečovat, a nevíte, co vás čeká?
- Potřebujete zjistit, na co máte nárok?
- Chybí vám informace?

Můžeme vám poradit a naše služby jsou **zdarma**. Víme, jak je péče o blízkého člověka náročná, a proto pro vás máme náš poradenský tým:

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK • PSYCHOLOG • PRÁVNÍK
NEUROLOG • ZDRAVOTNÍ SESTRA • VÝŽIVOVÝ SPECIALISTA

Poradenství probíhá **osobně, telefonicky i elektronicky** (chat, e-mail).

KONTAKT PRO
ČERNOŠICE A OKOLÍ:

Jana Kotrlová

tel.: 734 672 498

cernosice@dementia.cz

Můžete nám také anonymně napsat na chat na našich stránkách:
dementia.cz/chat/

DEMENTIA

VÍTE, ŽE JSME TADY PRO VÁS VE 25 MĚSTECH STŘEDOČESKÉHO KRAJE?

Benešov

Beroun

Čáslav

Čelákovice

Černošice

Český Brod

Dobříš

Hořovice

Hostivice

Kladno

Kralupy n. Vltavou

Kutná Hora

Kolín

Lysá n. Labem

Mělník

Mladá Boleslav

Mnichovo Hradiště

Nové Strašecí

Nymburk

Příbram

Rakovník

Říčany

Slaný

Stará Boleslav

Votice

**RÁDI VÁM POMŮŽEME PŘI
PÉČI O VAŠEHO BLÍZKÉHO
S PORUCHAMI PAMĚTI.**

PORADENSKÝ TÝM ORGANIZACE DEMENTIA

Kontaktní
informace pro
vaše město
najdete na
druhé straně.

TAJENKA: JAPONSKÉ PŘÍSLOVÍ	NASADIT NA NOHY	1. DÍL TAJENKY	NÁZEV ZNAČKY DRASLIKU	BA	POMŮCKA: ANAS, BEÁN, MŮR OVA, TUT	TRAVNATÉ ROVINY	SILNÝ PROVAZ	TYČ VOZU	DOMÁCKY VIKTOR	NÁPOR CHOROBY		CHORVATSKÝ OSTROV	ZÁMEZÍ	3. DÍL TAJENKY	SPORTO- VEC
ŠKRABKA NA PLUH					ČÁSTI VĚT						CITO- SLOVCE SMÍCHU				
STŘEDO- VĚKÝ STUDENT NOVÁČEK					SKRÝVAT CÍL						UZENINA HORNINA				
PRIMÁT			OSUDOVÉ ZNAMENÍ OBLAK					MENTOR BLEDNOUT							
NĚMECKÉ MĚSTO NA DUNAJI				DLOUHÁ BÁSEŇ ZUŘIVOST					SLEPICE RADA				CITOSLOV- CE ÚDIVU KRÁTKÝ KABÁT		
TRÝZNITI							EVROPAN MOHAME- DŮV RÁDCE					SADA PLAVIDLO			
 ŠKOLNÍ PŘEDMĚT	JAPONSKÁ POTÁPEČKA SOUČÁST AUTA					SPOJKA KLENOT				CHŮVA POSTAVENÍ ZUBŮ				PROVÁDĚT ROZBOR	UCHOVÁ- VATÍ V PAMĚTI
EGYPTSKÁ BAVLNA					KOŘÁLKA JMÉNO PROZAÍKA PAVLA								SOUČÁST STŘECHY SVAZEK CHRASTÍ		
JESTLIŽE (slovensky)			DOLOVAT SÁZENKA						SOUVISLÁ ŘADA VOZIDEL JAKOŽTO						
KARETNÍ VÝRAZ				TĚTÍ POTOMEK				TEXTILNÍ SUROVINA 5. DÍL TAJENKY					ZNAČKA AMERICIA PARALÝZA		
TAJNÝ VYSLANEC							OPĚT KOUPACÍ NÁDOBA					DOMÁCKY OLGA JEDEN I DRUHÝ			
JEŘÁBY					ZAKVIČENÍ JMÉNO KOMEN- SKÉHO					SETRVÁNÍ SOK					
JMÉNO HEREČKY VRÁNOVÉ					BŮH LÁSKY RADIKÁL ODVOZENÝ OD ETANU								ZÁHY VŘENÍ		
JIHNOUT				POŘADÍ JIDEL STRANY					ČESKÝ PROZAÍK OBILNINA						
ANGLICKY „ONO“			STŘEVÍČ VÁNOČNÍ RYBA					VAJEČNÉ BŮNKY SPĚCH				DRUH PEPŘE ŠALBA			
VELKÉ OŘECHY						ELEMEN- TÁRNÍ ČÁSTICE TRUMF							ZNAČKA ASTATU ZAUPĚNÍ		
LIHOVINA Z RÝŽE					ÚROVEŇ HRÁZ U PLÁŽE							ÚSKOKY PĚT TUCTŮ			
 HESLO	KVĚTNÍ PRAŠEK 2. DÍL TAJENKY					NĚMEC OKRUH VLIVU				MISTR POPRAVČÍ VYLÍČENÍ				4. DÍL TAJENKY	SPOLE- ČENSKÝ TANEC
SLOVENSKY „ZĚB“				MODLA LENDLOVO JMÉNO					PŘÍSPĚT POMOCÍ SETNINA						
ZNAČKA OSMIA			UMĚLÝ JAZYK HAJDY				ZNIČENÝ NEDOSTA- TEK SVĚTLA						ANGLICKY „NOVÝ“ POKOLENÍ		
TEMNOST								PÁRA JMÉNO HERCE PACINA						ZNAČKA LITHIA SPZ KOLÍNA	
TRUPY					ZNAČKA HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ								ZKOSENÍ		
OFOUKNUTÍ					HLAHOLO								VÁT		

Město Mníšek pod Brdy

a Římskokatolická farnost Mníšek pod Brdy

Vás zvou k online sledování 2. adventního koncertu

**Mníšek
pod Brdy**

Zora Jandová Esther Mertová a Zdenek Merta

Na třetí neděli adventní

13. prosince 2020

od 16.00 hodin

**z kostela sv. Václava
Mníšek pod Brdy**

Online přenos
lze sledovat na:
[www.facebook.com/
mnisekpodbrdy](https://www.facebook.com/mnisekpodbrdy)

www.mnisek.cz

Mníšek
pod Brdy

**Město Mníšek pod Brdy
Domov pro seniory Pod Skalkou a Rorejs Mníšek
si Vás dovolují pozvat na**

Setkání u betléma v sobotu 12. prosince

od 13.30 hodin na Náměstí F. X. Svobody

PŘIJĎTE SI ALESPŇ NA CHVÍLI ZPŘÍJEMNIT PŘEDVÁNOČNÍ ČAS!

Za doprovodu klasických koled a vánočních písní se budete moci stát součástí letošní akce mníšeckého domova pro seniory.

DÁRKY MŮŽETE PŘINĚST 12. PROSINCE PŘÍMO K BETLÉMU.

Radost udělají babičkám a dědečkům povlečení na postele, měkké ručníky, žinky a pánské i dámské sprchové gely a šampony (ne moc parfemované). Potěšíte je také ovocem – nejlépe mandarinkami, banány, hroznovým vínem.

Když nám to PES dovolí, tak několikrát za odpoledne betlém obživne – jak se na klasický rorejsí betlém sluší!

www.mnisek.cz

Chystáte se prodat nemovitost?
Chcete ji prodat bez starostí?
Zavolejte mi, rád přijedu za Vámi.

RE/MAX
Horizont

Zahodte své starosti, nabízím:

- ▶ Profesionální zpracování prezentace nemovitosti
- ▶ Zajištění účinné inzerce na největších realitních serverech
- ▶ Férové a profesionální jednání
- ▶ Právní servis přes certifikovanou advokátní kancelář
- ▶ Bezpečnou úschovu peněžních prostředků
- ▶ Předání nemovitosti novému majiteli
- ▶ Kompletní servis spojený s prodejem nemovitosti

Jaroslav Pýcha

722 490 490

Váš certifikovaný realitní makléř

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz.

V této lokalitě hledáme:

*Rodinný dům
Byt v OV s balkonem
Chatu zděnou i dřevěnou*

jaroslav.pycha@re-max.cz

Veterinární ordinace

MVDr. Irena Luxová

JSME TU PRO VAŠE ZVÍŘECÍ PARTÁKY

po	9-12	15-19
út	9-12	15-19
st	9-12	15-19
čt	9-12	15-19
pá	9-12	15-18
so	9-12	—
ne	—	15-18

- provádíme komplexní vyšetření krve v ordinaci na počkání
- stanovení progesteronu na počkání
- ultrazvuk, rentgen
- operační sál s inhalační anestezí
- tým zkušených lékařů a sestřiček
- těšíme se na Vás a Vaše čtyřnohé přátele

Ošetřujeme psy, kočky, drobné savce, prevence, specializované úkony, chirurgické zákroky

Adresa: Náměstí F. X. Svobody 41, Mníšek pod Brdy
telefon: +420 737 135 426
www.vetmнисek.cz, luxova@vetmнисek.cz

*Hezké prožití
vánočních svátků
a hodně zdraví
v roce 2021*

kvalitní
ojetá
auta

Srba Servis pro Vás připravil program Q+ kvalitní ojetá auta. Nabízíme celou škálu lehce ojetých vozidel různých výrobců, zejména však vozy značek **Alfa Romeo, Fiat, Fiat Professional, Jeep, Opel či Volvo**, které Srba Servis zastupuje.

Výkup ojetých vozů

Nechte nás ocenit váš stávající vůz. Vykupujeme především ojeté vozy značek z našeho portfolia, ale rádi vám připravíme výkupní nabídku na téměř jakýkoliv automobil. Pro stanovení výkupní ceny vašeho vozidla vyplňte, prosím, formulář uvedený níže. Sami vás kontaktujeme a domluvíme s vámi podrobnosti.

Je to jednoduché

1

Vyplňte formulář
na našem webu*

*www.srba.cz/ojete-vozy/vykup-ojetych-vozidel/

2

Brzy vás bude
kontaktovat výkupčí
tým Srba Servis & Q+
a potvrdí termín a
místo setkání

3

S sebou si vezměte
velký technický průkaz,
servisní knížku**
a samozřejmě vůz,
který má být oceněn.

** bez těchto dokumentů nelze vůz ocenit

Aktuální nabídku našich skladových vozidel
vždy naleznete na auto.srba.cz

**Program Q+ vždy zaručuje, že se jedná
o kvalitní ojetá auta.**

Nezapomeňte, že výše prodejní ceny ojetého auta neznamená vše. Někdy se vyplatí si za vozidlo připlatit a následně ušetřit na provozních nákladech. Levně nezkontrolované ojeté vozidlo většinou znamená vysoké provozní náklady.

**Při koupi nového nebo ojetého vozidla
od naší firmy Srba Servis a předložení
tohoto letáku získáte bonus 10.000,- Kč
na výkup Vašeho stávajícího vozu***

*platí pro vykoupené vozy v hodnotě nad 30.000,- Kč

Srba
SERVIS
ZALOŽENO 1991